

หลักเกณฑ์

การเสนอชื่อการเฉลิมฉลองวาระครบรอบที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยง กับงานขององค์การยูเนสโก (The celebration of anniversaries in Member States with which UNESCO could be associated)

โครงการเฉลิมฉลองวาระครบรอบที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับงานขององค์การยูเนสโก เป็นโครงการที่องค์การยูเนสโกเชิญชวนให้ประเทศสมาชิกเสนอชื่อบุคคลหรือผู้มีผลงานดีเด่น และเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ที่ช่วยเพิ่มคุณค่าทางวัฒนธรรม ช่วยส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นของประชาชน และ/หรือ ทำให้เกิดสันติภาพของประเทศหรือของโลก เพื่อให้องค์การยูเนสโกประกาศยกย่องและร่วมเฉลิมฉลองเป็นประจำทุก 2 ปี โดยยูเนสโกจะนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารและที่ประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโกเพื่อพิจารณาคัดเลือกให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

1. หลักเกณฑ์

1.1 ต้องเสนอบุคคลหรือเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ที่เกี่ยวข้อง/เชื่อมโยงกับภารกิจขององค์การยูเนสโกในสาขาการศึกษา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ สังคมและมนุษยศาสตร์ และสื่อสารมวลชน และต้องเป็นการส่งเสริมให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสันติภาพ ความสัมพันธ์อันใกล้ชิดของประชาชน ความอดกลั้น อุดมคติ ปฏิสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม ตลอดจนความเข้าใจอันดีของมวลมนุษยชาติ ตามที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์ระยะกลาง (เอกสาร C/4) และแผนงานงบประมาณขององค์การยูเนสโก (เอกสาร C/5) และควรเป็นข้อเสนอที่เกี่ยวข้องกับการเฉลิมฉลองหรือกิจกรรมในระดับใหญ่ที่ยูเนสโกจะจัดขึ้นในช่วงเวลานั้นๆ ด้วย

1.2 ต้องไม่เป็นการฉลองเหตุการณ์เพื่อการระลึกถึงการก่อตั้ง การได้รับเอกราชหรือประวัติของระบอบการปกครองของรัฐหรืออาณาจักร รวมทั้งการฉลองครบรอบเหตุการณ์ทางการทหาร การเฉลิมฉลอง การเกิด การได้อิสรภาพ ไม่สามารถเป็นข้อเสนอได้

1.3 ต้องเป็นการฉลองครบรอบเกี่ยวกับบุคคลหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญในระดับโลกหรืออย่างน้อยในระดับภูมิภาค และต้องเป็นที่รู้จักนอกเขตพื้นที่ของประเทศนั้น ๆ ซึ่งต้องสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นอุดมคติ ความมีคุณค่า ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความเป็นสากลขององค์การยูเนสโก

1.4 ต้องเป็นการฉลองการครบรอบ 50 ปี 100 ปี หรือ ครบรอบทศวรรษ หรือทุก ๆ 50 ปี

1.5 ต้องเป็นเหตุการณ์ที่มีการวางแผนงานไว้เรียบร้อยแล้วในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค หรือระดับนานาชาติ สำหรับการร่วมเฉลิมฉลองครบรอบ และหน่วยงานผู้เสนอจะต้องจัดสรรงบประมาณรองรับการดำเนินการเฉลิมฉลองทั้งในระดับประเทศ และระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง ไว้เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ผู้เสนอจะต้องส่งข้อมูลได้แก่ ตารางการดำเนินงานอย่างละเอียดตั้งแต่วันแรกถึงวันสุดท้าย ค่าใช้จ่าย (เหรียญสหรัฐ งบประมาณที่คาดว่าจะได้รับจากภาครัฐ องค์กรเอกชน และหน่วยงานอื่นๆ เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันต่างๆ ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์

1.6 ควรเป็นการฉลองครบรอบที่ได้รับการสนับสนุนจากประเทศสมาชิกอย่างน้อย 2 ประเทศ หรือ 1 กลุ่มภูมิภาค และหากบุคคลหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ใดมีความเกี่ยวข้องมากกว่า 1 ประเทศ บุคคลหรือเหตุการณ์นั้นต้องได้รับการเสนอโดยประเทศที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

1.7 ยูเนสโกจะไม่พิจารณา ผลงานที่เกี่ยวข้องกับมรดกที่จับต้องไม่ได้ ได้แก่ มุขปาฐะ ศิลปะการแสดง การปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ความเชื่อ และงานเฉลิมฉลอง ความรู้ และการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและปรากฏการณ์ ตลอดจนการช่างฝีมือโบราณ เนื่องจากไม่สามารถกำหนดวันครบรอบที่แน่นอนได้

1.8 กำหนดให้ประเทศสมาชิกสามารถเสนอได้ครั้งละไม่เกิน 2 รายการ

2. ขั้นตอนการดำเนินการ

2.1 หน่วยงานผู้เสนอจะต้องจัดส่งข้อเสนอมายังสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ล่วงหน้าไม่เกินวันหมดเขตรับสมัคร (ต้องเสนอล่วงหน้า 2 ปี เนื่องจากจะต้องนำเข้าไปประชุมคณะกรรมการบริหารของยูเนสโก และได้รับการรับรองจากที่ประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโกที่จัดขึ้นเป็นประจำทุก 2 ปี)

2.2 สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (ยูเนสโก) จะตรวจสอบความถูกต้องในเบื้องต้นของเอกสารเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ขององค์การยูเนสโก ทั้งนี้ หากพบที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ จะจัดส่งเอกสารให้หน่วยงานผู้เสนอดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง ก่อนนำเข้าไปประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณา โดยผลการพิจารณาจากคณะกรรมการฯ จะแจ้งให้หน่วยงานทราบเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

2.3 สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติฯ จะดำเนินการขอรับการสนับสนุนจากประเทศสมาชิกภายหลังจากที่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาเรียบร้อยแล้ว และจะเสนอให้องค์การยูเนสโกพิจารณาต่อไป (ภายในวันที่ 20 ธันวาคม 2567)

2.4 หน่วยงานที่ประสงค์จะเสนอชื่อบุคคลหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ จะต้องกรอกแบบฟอร์มเป็นภาษาอังกฤษ ตามแบบฟอร์มที่องค์การยูเนสโกกำหนด พร้อมแนบเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องจัดส่งในรูปแบบเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์ฟอร์ม (ตามแบบฟอร์มที่กำหนดใน Annex II) เพื่อสำนักเลขาธิการฯ จะได้ดำเนินการกรอกรายละเอียดการเสนอลงในระบบออนไลน์ขององค์การยูเนสโก หากเอกสารผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการฯ แล้ว

2.5 หน่วยงานผู้เสนอจะต้องสรุปประวัติและผลงาน เหตุการณ์ และความสำคัญ เป็นภาษาไทย ไม่เกิน 1 หน้า

2.6 ข้อเสนอที่จัดส่งมาภายหลังจากวันหมดเขต จะไม่ได้รับการพิจารณา

2.7 ภายหลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมเฉลิมฉลอง หน่วยงานผู้เสนอจะต้องจัดส่งรายงานผลการจัดกิจกรรมมายังสำนักเลขาธิการภายในปีแรกที่เริ่มการจัดกิจกรรมดังกล่าว เพื่อจัดส่งให้องค์การยูเนสโก ก่อนการเสนอชื่อใหม่ ทั้งนี้หากไม่นำส่งรายงานจะมีผลทำให้องค์การยูเนสโกไม่รับพิจารณาการเสนอชื่อของประเทศไทยในครั้งต่อไป

3. การดำเนินการ (Implementation)

3.1 การดำเนินการกิจกรรมเกี่ยวกับการเฉลิมฉลองวันครบรอบเป็นความรับผิดชอบของผู้เสนอชื่อของรัฐสมาชิก โดยผู้เสนอชื่อจะต้องส่งข้อมูลที่กำหนดมายังสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ เพื่อดำเนินการส่งให้องค์การยูเนสโกพิจารณา ได้แก่ ประวัติ ตารางการดำเนินงานอย่างละเอียด ตั้งแต่วันแรกจนถึงวันสุดท้าย ค่าใช้จ่าย (เหรียญสหรัฐฯ) งบประมาณที่คาดว่าจะได้รับจากรัฐสมาชิก องค์กรเอกชน ความเชื่อมโยงกับงานขององค์การยูเนสโก และเว็บไซต์แอปพลิเคชัน ที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร (ตามแบบฟอร์ม Annex II)

3.2 ผู้เสนอชื่อจะต้องวางแผนการจัดกิจกรรมระดับย่อยหรือระดับภูมิภาคอย่างน้อยหนึ่งกิจกรรม ตัวอย่างเช่น การประชุมระดับภูมิภาค/นานาชาติ การสื่อสารมากกว่าหนึ่งภาษา และการจัดงานนิทรรศการ ณ องค์การยูเนสโกสำนักงานใหญ่

3.3 จะต้องมีการระดมเครือข่ายของยูเนสโก ในประเทศและระดับภูมิภาคในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเฉลิมฉลอง

3.4 การเฉลิมฉลองวันครบรอบจะต้องมีการเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ขององค์การยูเนสโก และเหตุการณ์สำคัญจะได้รับการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ขององค์การยูเนสโก การรายงานผลกิจกรรม หลังจากเสร็จสิ้นการเฉลิมฉลองวันครบรอบโดยประเทศสมาชิกแล้ว สำนักเลขาธิการ ฯ จะทำการประเมินผลที่ได้รับ และประเมินผลของโครงการว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการลำดับความสำคัญที่กำหนดโดยองค์การยูเนสโก

3.5 การเฉลิมฉลองที่ได้รับการอนุมัติจากองค์การยูเนสโกแล้ว สามารถใช้ชื่อและตราสัญลักษณ์ของยูเนสโกสำหรับการจัดกิจกรรมการฉลองการครบรอบตามแนวทางที่กำหนด

3.6 ผู้เสนอชื่อสามารถที่จะยื่นเสนอขอรับความช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองภายใต้ Participation Programme ขององค์การยูเนสโกตามที่กำหนด (สามารถสอบถามรายละเอียดได้จากสำนักเลขาธิการ)
